

În toate problemele, R este un inel comutativ și unitar dacă nu se specifică altfel.

1) Fie M un R -modul. Demonstrați că are loc izomorfismul de R -module: $\text{Hom}_R(R, M) \cong M$.

2) Un R -modul S se numește *simplu* dacă $S \neq 0$ și singurele sale submodule sînt 0 și S .

a) Fie S un R -modul. Demonstrați că: S este modul simplu $\Leftrightarrow$ Există M un ideal maximal în R astfel încît $S \cong R/M$.

b) Fie $\varphi: E \rightarrow F$ un morfism de R -module simple. Demonstrați că $\varphi = 0$ sau φ este izomorfism.

3) Fie E, F submodule în R -modulul M . Demonstrați *teorema II de izomorfism*:

$$(E + F)/F \cong E/(E \cap F).$$

4) Fie I un ideal nenul în R . Demonstrați că: I este un R -modul liber $\Leftrightarrow I$ este ideal principal generat de un element care nu e divizor al lui 0 în R .

5) Fie R un inel comutativ unitar (cu $1 \neq 0$) cu proprietatea că orice R -modul finit generat este liber. Demonstrați că R este corp.

6) Aduceți matricele de mai jos la forma diagonal canonică prin operații elementare pe linii și coloane:

$$\text{a) } \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \in M_2(\mathbb{Z}); \text{ b) } \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \in M_{2,3}(\mathbb{Z}); \text{ c) } \begin{bmatrix} 2 & -1 & -1 \\ -1 & 2 & -1 \\ -1 & -1 & 2 \end{bmatrix} \in M_3(\mathbb{Z}).$$

În cazul a), reprezentați grafic submodulele lui $\mathbb{Z}^2$ generat de liniile matricei. În cazurile b), c), dacă L este submodulele lui $\mathbb{Z}^3$ generat de liniile lui A , determinați o bază a lui L , rangul lui L și modulul factor $\mathbb{Z}^3/L$.

7) Fie $A \in M_k(\mathbb{Z})$ și $\varphi: \mathbb{Z}^k \rightarrow \mathbb{Z}^k$ morfismul de $\mathbb{Z}$ -module dat de înmulțirea cu A . Demonstrați că: $\mathbb{Z}^k/\text{Im}\varphi$ are un număr finit de elemente $\Leftrightarrow \det A \neq 0$. Dacă $\det A \neq 0$, atunci numărul de elemente al lui $\mathbb{Z}^k/\text{Im}\varphi$ este $|\det A|$.

8) Aduceți matricele de mai jos la forma diagonal canonică:

$$\text{a) } A = \begin{bmatrix} 3 & 2+i \\ 2-i & 9 \end{bmatrix} \in M_2(\mathbb{Z}[i]);$$

$$\text{b) } \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \in M_2(F[X]), \text{ unde } F \text{ este un corp și } a, b, c, d \in F. \text{ Discuție după } a, b, c, d.$$

(Atenție, inelul este $F[X]$!)

9) Găsiți o bază pentru următoarele submodule ale lui $\mathbb{Z}^3$:

a) Submodulele generat de $(1, 0, -1), (2, -3, 1), (0, 3, 1), (3, 1, 5)$.

b) $S = \{(x, y, z) \in \mathbb{Z}^3 \mid x + 2y + 3z = 0 \text{ și } x + 4y + 9z = 0\}$ (demonstrați în prealabil că S este submodule. Puteți generaliza?)

10) Exercițiul are drept scop demonstrarea faptului că, $\forall \alpha \in \mathbb{Z}[\sqrt{d}]$, cu $d \in \mathbb{Z}$ liber de pătrate, are loc: inelul factor $\mathbb{Z}[\sqrt{d}]/(\alpha)$ este finit și cardinalul său este $|\mathbb{N}(\alpha)|$.

a) Demonstrați că $\mathbb{Z}[\sqrt{d}]$ este $\mathbb{Z}$ -modul liber, de bază $\{1, \sqrt{d}\}$.

b) Funcția $\varphi: \mathbb{Z}[\sqrt{d}] \rightarrow \mathbb{Z}[\sqrt{d}]$, $\varphi(z) = \alpha z$, $\forall z \in \mathbb{Z}[\sqrt{d}]$, este un morfism de $\mathbb{Z}$ -module.

c) Scrieți matricea morfismului φ în baza dată.

d) Folosiți problema 7.